

3536359 SHES/M : สาขาวิชา : จริยศาสตร์ศึกษา ; อ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา)

ศัพท์สำคัญ : พุทธจริยธรรม / การดูแลผู้สูงอายุ

พระเทพ สารพะงษ์ : พุทธจริยธรรมในการดูแลผู้สูงอายุ : ศึกษากรณีสถานสงเคราะห์
คนชราวาสนะเวศม์ในพระสังฆราชูปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (THE BUDDHIST ETHICS
FOR THE ELDERLY CARE : A CASE STUDY OF THE RESIDENTIAL CARE FOR THE
ELDERLY VASANAWES HOME UNDER SANGKHA PATRONAGE, PHRANAKHON
SRI AYUTTHAYA PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : บุรณ์ เกตุทัตสา, M.A.,
สุภกร์ลักข์กิมณทลี ภาณุตานนท์ ณ มหาสารคาม, อ.ม., ชนุตรา อิทธิธรรมวินิจ, กศ.ม. 120 หน้า.
ISBN 974-589-102-9

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการนำหลักพุทธจริยธรรมมาใช้ในการดูแลผู้สูงอายุ
ของสถานสงเคราะห์คนชราวาสนะเวศม์ในพระสังฆราชูปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิจัยภาคเอกสาร โดยศึกษาพุทธจริยธรรมในการดูแล
ผู้สูงอายุที่ปรากฏในพระไตรปิฎก อรรถกถา และวรรณกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการวิจัย
ภาคสนาม รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากรผู้ดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 16 คน

ผลการวิจัยภาคเอกสาร พบว่า พุทธจริยธรรมเป็นหลักการดำเนินชีวิตที่ถูกสมบูรณ
ที่จะนำไปสู่จุดหมาย คือ ความดับทุกข์ โดยการปฏิบัติตามแนวทางของมรรค และการนำ
พุทธจริยธรรมมาใช้ในการดูแลผู้สูงอายุ มีหลักธรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของมรรค ได้แก่
ความกตัญญูกตเวที พรหมวิหารธรรม สังคหัตถธรรม บุญกิริยาวัตถุ และอิทธิบาทธรรม
ส่วนผลการวิจัยภาคสนาม พบว่า ผู้ดูแลผู้สูงอายุเป็นเพศหญิงทั้งหมด ทำหน้าที่ให้การ
ดูแลผู้สูงอายุด้วยหลักการด้านสังคมสงเคราะห์ ประกอบกับการใช้พุทธจริยธรรมข้างต้น
ส่วนใหญ่ใช้หลักเมตตาและกรุณาในการดูแลผู้สูงอายุ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรม
ทางศาสนา โดยจัดให้มีการสนทนาธรรมมากที่สุด นอกจากนี้ ผู้ดูแลผู้สูงอายุยังปฏิบัติตน
ตามหลักพุทธจริยธรรมด้วย ปัญหาที่พบในการดูแลผู้สูงอายุ คือ ปัญหาความขัดแย้ง
ในระหว่างผู้สูงอายุด้วยกัน และผู้สูงอายุมีความเป็นกันเองกับผู้ดูแลน้อย ดังนั้น การนำ
พุทธจริยธรรมมาใช้ในการดูแลผู้สูงอายุ จึงน่าจะเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด เพราะจะทำให้เกิด
ความสุขแก่ทั้งผู้สูงอายุและผู้ดูแลด้วย